

Hakemuksen liite 3. Tutkimussuunnitelma

Hyvinvointibarometrin tavoitteet:

Hyvinvointibarometrin tavoitteena on tuottaa ajankohtaista ja kattavaa paikallista tietoa hyvinvoinnin ja terveyden ilmiöistä. Tiedon keruussa huomioidaan myös haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten maahanmuuttajien, ääni. Barometrin ensimmäinen toteutus tehdään hankekaudella, ja tarkoituksena on tehdä siitä alueella säännöllisesti toistuva kyselytutkimus.

Barometrin avulla pyritään saamaan kattava otos alueen asukkaista, jotta tuloksia voidaan tarkastella esimerkiksi kaupunginosittain ja kieliryhmittäin. Erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia asukkaita, kuten maahanmuuttajia, pyritään saamaan vastaajiksi. Hankkeessa pilotoidaan hyvinvointibarometriä maahanmuuttajaväestön kanssa, ja tulevaisuudessa tarkoitus on laajentaa se koskemaan myös muita haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä.

Toteutustapa

Barometrin toteutus hankitaan ulkopuolisesta tutkimuslaitokselta. Postitettu otanta tulee kattamaan noin 6 000 asukasta Vantaalla ja Keravalla. Lisäksi internetkyselyä mainostetaan hyvinvointialueen ja kaupunkien digikanavissa ja mahdollisesti myös asukaslehdissä, jos niiden julkaisuajankohta osuu kyselyn toteutushetkeen. Saadaksemme vastauksia kattavasti maahanmuuttaja asukkailta sekä muilta asukkailta, joita perinteiset paperi- ja nettikyselyt tavoittavat heikosti, hyödynnämme organisaatioiden (erityisesti järjestöjen) matalan kynnyksen toimintaa, etsivää ja jalkautuvaa työtä. Lähtöoletuksena on, että kyselyyn vastaa noin 20 % kyselyn postitse saaneista ja noin 1 300 henkilöä nettikyselyyn mainosten kautta. Järjestöjen ja hyvinvointialueen ammattilaisten kautta pyritään tavoittamaan puolestaan noin 1 500 vastaajaa.

Barometri rakennetaan osallistavasti ja testataan kohderyhmillä. Kyselyt suunnitellaan siten, että ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä ja tuottavat luotettavaa tietoa hyvinvoinnin tilasta. Tekoälyä hyödynnetään analysoinnissa, mikä mahdollistaa syvällisemmän ja tarkemman tiedon tuottamisen. Barometria rakennetaan Metropolia AMK:n VAKEn, Vantaan ja Keravan kaupunkien, HUSsin ja järjestöedustajien yhteistyössä (20-40 henkilöä). Järjestetään 2-3 ryhmälle kaksi työpajaa/ryhmä, joissa maahanmuuttajaryhmien (esim. miehet, kotiäidit, ikääntyneet) edustajat (yhteensä noin 30 henkilöä) testaavat ja kommentoivat tiedonkeruumenetelmiä. Yhteisellä työskentelyllä varmistetaan kyselyn käytettävyys sekä se, että barometrin toteuttamisessa hyödynnetään tapoja, jotka tukevat heikommassa asemassa olevien asukkaiden vastaamista.

Aikataulu:

Hyvinvointibarometri toteutetaan alkuvuodesta 2027. Edellä kuvattu barometrin sisällön suunnittelu ajoittuu syksylle 2026.

Kohderyhmät

Vantaan ja Keravan asukkaat. Kyselyt suunnitellaan tavoittamaan laajasti eri väestöryhmiä. Erityisesti painopisteenä haavoittuvassa asemassa olevat asukkaat, kuten maahanmuuttajat.

Barometrikyselyyn on tavoite saada 4 000 vastaajaa. Vastaajista noin 30 % on maahanmuuttaja-asukkaita.

Eettisyys

Hyvinvointibarometrin laadinnassa hyödynnetään tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeistuksia, kuten hyvän tieteellisen käytännön ohjetta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on organisaationa sitoutunut hyvän tieteellisen käytännön ohjeen edistämiseen. Lisäksi työssä hyödynnetään hankkeen osapuolten omien organisaatioiden ohjeistuksia ja asiantuntemusta. Esimerkiksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tukea saadaan tutkimuseettiseltä tukihenkilöltä.

Kyselyt suunnitellaan siten, että ne ovat vapaaehtoisia, anonymoivia ja osallistujien näkökulmasta turvallisia. Erityistä huomiota kiinnitetään haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten maahanmuuttajien, osallistumiseen ja siihen, että heidän näkökulmansa tulee kuulluksi kunnioittavalla ja kulttuurisensitiivisellä tavalla.

Kaikki kerätty tieto käsitellään luottamuksellisesti ja tietosuojalainsäädäntöä (mm. EU:n yleinen tietosuoja-asetus, GDPR) noudattaen. Tiedonkeruussa ja analysoinnissa käytettävät teknologiat, mukaan lukien tekoälyratkaisut, suunnitellaan ja toteutetaan siten, että ne eivät vaaranna yksilöiden anonymiteettiä tai oikeuksia.

Tutkimuksen osallistujille annetaan selkeä ja ymmärrettävä informointi tutkimuksen tarkoituksesta, tietojen käsittelystä ja oikeudesta kieltäytyä osallistumisesta tai keskeyttää osallistuminen milloin tahansa ilman seuraamuksia.

Kyselyjä toteutettaessa on huolehdittava tietoturvasta ja siitä, että datasta ei voi tunnistaa yksittäisiä henkilöitä ja vastauksia. Kyselyihin vastaaville on viestittävä selkeästi, mihin tietoja käytetään. Hyvinvointibarometrin toteutuksessa tulee huomioida, että terveysasiat ovat arkaluontoisia, erityisiä henkilötietoja. Ne otetaan huomioon herkkänä aiheena ja tietoturva-asiana ja huolehditaan siitä, että niitä käsitellään ja tuhoaan asianmukaisesti.

Hyvinvointibarometrin toteutuksen hankinnassa käytetään hankintalain (Laki julkisista hankinnoista 1397/20216) periaatteita. Hankintaa koskevien asiakirjojen julkisuuden osalta noudatetaan viranomaisten julkisuudesta annettua lainsäädäntöä (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999).

Viestintä

Tulokset viestitään laajasti alueen asukkaille ja sidosryhmille monikanavaisesti (sähköposti, uutiskirjeet, sosiaalinen media).